

O‘QUVCHILARDA KREATIVLIK XUSUSIYATLARINI SHAKLLANTIRISHNING AHAMIYATLI JIHATLARI

Qahhorova Dilbar Uchqun qizi

Osiyo xalqaro universiteti magistri

Annotatsiya: O‘quvchilarda kreativlik xususiyatlarini shakllantirish zamonaviy ta‘lim jarayonida muhim o‘rin tutadi. Ushbu maqolada kreativlikning ahamiyati, uni rivojlantirishning samarali usullari va ta‘lim jarayonidagi qo‘llanilishi ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, kreativlikni shakllantirishning o‘quvchilarning shaxsiy va akademik rivojlanishiga qanday ta‘sir qilishi tahlil etiladi.

Kalit so‘zlar: kreativlik, o‘quv jarayoni, ijodkorlik, ta‘lim texnologiyalari, innovatsion metodlar, shaxsiy rivojlanish.

Kirish Zamonaviy jamiyatda ijodkor va innovator shaxslar katta ahamiyatga ega. Kreativlik – bu muammolarni yangi va samarali yechimlar topish qobiliyati bo‘lib, u barcha sohalarda muvaffaqiyatli bo‘lish uchun zarurdir. Ta‘lim jarayonida o‘quvchilarda kreativlik xususiyatlarini shakllantirish, ularning qiziqishini oshirish va ijodiy fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirishga imkon beradi. Kreativlik faqat ijodiy fanlarda emas, balki barcha o‘quv fanlarida ham dolzarb hisoblanadi.

Asosiy qism

Kreativlikning ahamiyati

Kreativlikning ahamiyati shundaki, u o‘quvchilarning quyidagi qobiliyatlarini rivojlantiradi:

Muammolarni hal qilish qobiliyati: O‘quvchilar turli muammolarni mustaqil ravishda tahlil qilish va samarali yechimlar topishga o‘rganadilar.

Ijodiy fikrlash: Kreativlik bolalarning mavjud bilimlar asosida yangilik yaratish qobiliyatlarini kuchaytiradi.

Moslashuvchanlik: Yangi vaziyatlarga tez moslashish va ularga ijodiy yondashish imkonini beradi.

Shaxsiy rivojlanish: Kreativlik orqali bolalar o‘z salohiyatlarini to‘liq namoyon qila oladilar.

Kreativlikni shakllantirishning usullari

O‘quvchilarda kreativlikni rivojlantirish uchun quyidagi usullar samarali hisoblanadi:

Savol-javob usuli

O‘quvchilarga ochiq savollar berish orqali ularning fikrlash doirasini kengaytirish.

Masalan, “Bu muammoni qanday boshqacha hal qilish mumkin?” kabi savollar ijodiy fikrlashni rag‘batlantiradi.

Ijodiy mashqlar va o‘yinlar

Tasavvurni rivojlantiruvchi topshiriqlar berish, masalan, bir hikoyaning davomini yozish yoki tasvir asosida yangi hikoya yaratish.

O‘yinlar orqali ijodiy ko‘nikmalarni shakllantirish, masalan, “Kim tezroq?” yoki “Noyob yechim top” kabi o‘yinlar.

Loyihaviy ta‘lim

O‘quvchilarga ijodiy loyihalar berish, ularni mustaqil rejalashtirish va amalga oshirishga yo‘naltirish.

Loyihalar orqali o‘quvchilar o‘z qiziqishlariga mos yo‘nalishlarda ishlash imkoniga ega bo‘ladilar.

Interaktiv texnologiyalar

Kompyuter dasturlari, mobil ilovalar va boshqa raqamli vositalardan foydalanish.

Masalan, grafik dizayn, dasturlash yoki video montaj qilish bo‘yicha topshiriqlar.

Diskussiyalar va guruh ishlari

O‘quvchilarning birgalikda ishlashi va o‘z fikrlarini erkin ifoda etishi uchun imkoniyat yaratish.

Guruhda ijodiy faoliyat olib borish o‘quvchilarni bir-biridan o‘rganishga undaydi.

Kreativlikni shakllantirishda o‘qituvchining roli

O‘qituvchi kreativlikni rivojlantirish jarayonida asosiy yo‘naltiruvchi hisoblanadi. Quyidagi omillar bunga yordam beradi:

Motivatsiya yaratish

O‘quvchilarni yangi g‘oyalarga undash va ularning ijodiy fikrlashlariga qo‘llab-quvvatlash ko‘rsatish.

Maqtoov va rag‘batlantirish orqali o‘quvchilarning ishtiyoqini oshirish.

Moslashuvchan o‘qitish metodlari

Har bir o‘quvchining qiziqish va ehtiyojlariga mos metodlarni qo‘llash.

Yangi yondashuvlarni sinab ko‘rish va samaradorligini baholash.

Erkin muhit yaratish

O‘quvchilar uchun erkin va ijodiy muhitni ta‘minlash.

Xatolarni o‘rganish jarayonining tabiiy qismi sifatida qabul qilish.

Zamonaviy texnologiyalarning roli

Bugungi kunda kreativlikni rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalar muhim o‘rin tutadi:

Multimedia vositalari: Tasvirlar, audio va video materiallar yordamida darslarni jonli va qiziqarli qilish.

Onlayn platformalar: Yaratish va baham ko‘rish imkonini beruvchi platformalar orqali ijodiy ishlarni targ‘ib qilish.

O‘yinlar va simulyatorlar: Virtual muhitda muammolarni hal qilish orqali ijodiy yondashuvni rivojlantirish.

Xulosa O‘quvchilarda kreativlik xususiyatlarini shakllantirish ularning shaxsiy va akademik rivojlanishi uchun muhim ahamiyatga ega. Ta‘lim jarayonida innovatsion usullar va texnologiyalarni qo‘llash orqali ijodkorlikni rivojlantirish mumkin. Kreativ shaxslar nafaqat o‘quv jarayonida muvaffaqiyat qozonadi, balki jamiyat rivojlanishida ham o‘zining beqiyos hissasini qo‘shadi.

Adabiyotlar:

1. Akbarovna, I. S. (2024). THE IMPORTANCE OF COMPARATIVE PEDAGOGY IN PRESCHOOL EDUCATION. MASTERS, 2(8), 22-27.
2. Akbarovna, I. S. (2024). O‘QITUVCHINING KASBIY MALAKALARI. MASTERS, 2(8), 15-21.
3. Akbarovna, I. S. (2024). ЗНАЧЕНИЕ СРАВНИТЕЛЬНОЙ ПЕДАГОГИКИ В ДОШКОЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ. PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI, 2(7), 14-20.
4. Akbarovna, I. S. (2024). ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ НАВЫКИ УЧИТЕЛЯ. PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI, 2(7), 7-13.
5. Akbarovna, I. S. (2024). PROFESSIONAL SKILLS OF THE TEACHER. WORLD OF SCIENCE, 7(8), 1-7.
6. Akbarovna, I. S. (2024). MAKTABGACHA TA‘LIMDA Qiyosiy PEDAGOGIKANING AHAMIYATI. WORLD OF SCIENCE, 7(8), 8-13.
7. Akbarovna, I. S. (2024). SPORT O‘YINLARI REJASI ORQALI SOG‘LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLOGIK OMILLAR. MASTERS, 2(5), 91-97.

8. Akbarovna, I. S. (2024). A HEALTHY FAMILY ENVIRONMENT AS A SOCIAL FACTOR IN PREPARING YOUNG PEOPLE FOR FAMILY LIFE. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 529-535.
9. Akbarovna, I. S. (2024). ЗДОРОВАЯ СЕМЕЙНАЯ СРЕДА КАК СОЦИАЛЬНЫЙ ФАКТОР ПОДГОТОВКИ МОЛОДЕЖИ К СЕМЕЙНОЙ ЖИЗНИ. MASTERS, 2(5), 98-104.
10. Ikromova, S. (2024). FORMS AND CONTENT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 933-939.
11. Akbarovna, I. S. (2024). MASTERING THE BASICS OF PEDAGOGICAL SKILLS. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 882-887.
12. Akbarovna, I. S. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ ЧЕРЕЗ ПЛАН СПОРТИВНЫХ ИГР. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 521-528.
13. Akbarovna, I. S. (2024). SPORTCHILAR FAOLIYATINI O'RGANISHNING UMUMIY PSIXOLOGIK USULLARI. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 536-543.
14. Akbarovna, I. S. (2024). PROCEDURE FOR CREATING PSYCHOLOGICAL TEST PROGRAMS. PEDAGOG, 7(6), 153-159.
15. Икромова, С. (2024). ФОРМЫ И СОДЕРЖАНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 925-932.
16. Икромова, С. А. (2024). ОСВОЕНИЕ ОСНОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАВЫКОВ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 894-899.